

Driemaandelijks tijdschrift

CENTRUM VOOR SHIN-BOEDDHISME

Nr 4

Zittaart 18

8 december 1978

2419 Lille(Poederlee)

EXOTISME

Het Boeddhisme ontstond in het oude Indië en kreeg bijgevolg een Indische kulturele inslag. Eeuwen later kwam de Leer van de Boeddha naar China en kreeg er een Chinese kulturele inslag bij. Dan, vanuit China trok het Boeddhisme naar Japan en ... u raadt het al... Hetzelfde geldt trouwens voor het Boeddhisme in Tibet, in Sri Lanka, in Birma, Centraal-Azië, Indonesië.

Bij elke nieuwe uitplanting, ziet men hoe het Boeddhisme als structuur, als levenshouding niets laat vallen van het verworvene, niets van zijn essentie opgeeft, maar zich aanpast aan de nieuwe kulturele bodem en zich verrijkt met de kulturele verworvenheden die het er aantreft. Maar dergelijke aanpassing, gebeurt die zo maar op één-twee-drie ?

Even dus de geschiedenis bekijken. Ofschoon reeds vermeld in de 1ste eeuw vóór de Christelijke jaartelling, wordt het Boeddhisme officieel in China geregistreerd in 65 na Chr. Onmiddellijk begint het intense vertaalwerk, dat rond 650 een hoogtepunt bereikt met Hiuan-tsang. Hoe intens deze inspanning wel was, ziet men aan het grote aantal versies. Van de Grote Reine-Land-sutra (Mahā-Sukhāvati-vyūha-Sutra), één van de hoofdteksten van de Jōdo-Shinshū, vermeldt men twaalf vertalingen opgemaakt tussen de Late Han-dynastie (2de eeuw n.Chr.) en de Sung-dynastie (10de e.) !

Als men nu nagaat wanneer een eigenlijk "Chinees" Boeddhisme ontstond, komt men tot volgende vaststellingen :

Fa-tsang (643-712) legt de grondslagen voor de T'ien-T'ai en de Avatamsaka-school;

Hui-neng (638-713) geeft aan de Meditatieschool de t'ijdsch Chinese Ch'an-vorm;

T'an-luan (476-542) verchineest de Zuiver-Land-tendens.

Men ziet dat in elk van die gevallen, men toch met een "groei" van vijf à zes eeuwen moet rekenen.

In Japan heeft zich hetzelfde voorgedaan : officieel deed het (Chinese) Boeddhisme er zijn intrede in 552, maar de echt-Japanse scholen ontstaan alle gedurende het Kamakura-tijdperk : Hōnen (1133-1212) richt de Jōdo-shū op, Dōgen (1200-1253) de Sōtō-Zenshū, Nichiren is werkzaam in diezelfde 13de eeuw. In 1224 schrijft Shinran Shōnin de definitieve versie van zijn Kyō-Gyō-Shin-Shō. Ook hier dus stelt men vast dat er een zes eeuwen verliepen tussen de introductie en de 'verjapanisering'.

Daarmee moet rekening gehouden worden als men wil spreken over een "Europees" Boeddhisme (over "neo-boeddhisme" spreken we liever niet; laten we die ongelukkige gevallen van syncretisme en hutsepotterij liever buiten beschouwing laten.)

Men moet eerst en vooral een onderscheid maken tussen een religieuze inhoud en de kulturele feiten eromheen. Vaak worden, bewust of onbewust, deze twee begrippen doorelkaar gehaspeld en wordt een historisch-geografisch facet verheven tot absolute religieuze inhoud.

Als we dus tijd van wachten hebben, zal een "Europees" Boeddhisme groeien uit de diverse Boeddhistische groeperingen die zich sedert een 75 jaar ontwikkeld hebben in Amerika en in Europa. Maar zo'n Boeddhisme moet groeien, - niet kunstmatig ineengeknutseld worden.

Tot dan blijven we liefst veilig binnen de omlijstingen die ons door de grote scholen uit Voor- en Achter-Indië, uit Tibet, China en Japan aangeboden worden. Daarin zit geen naäpen : een heilsleer is geen modeverschijnsel, is geen liedje, geen schilderij die per se "origineel" moet zijn !

Het hart van de lering is in het Boeddhisme eigenlijk keihard ! Dit mag paradoxaal zijn : Boeddha's Leer is rijk aan onderricht, aan emoties, aan doortintelingen, maar er zit geen gemakkelijke sentimentaleiteit of miserabilisme in. De Boeddha verstrekt ons geen tranquilizer. Hij spreekt tot ons in de volheid van het leven, niet als versiering, als vrijetijdsbesteding, noch zelfs als vlucht van het leven weg.

Daardoor is alle hang naar exotisme zo uit den boze. Door het aanvaarden van sommige vormen en vormelijkheden eigen aan het Japanse Boeddhisme, erkent de Europese Shin-gemeenschap het morele leiderschap van een eeuwenoude traditie, van een ervaring die wortelt in de "overbrenging" zoals die ons door patriarchen, wijzen en leraars vanaf Boeddha Gautama verzekerd is geworden.

Daartegenover staat dat onze kulturele erfenis Westers is en blijft. Onze communicatietaal is Engels, Duits, Frans, Nederlands... Laten we dus geen Japanners of Tibetanen of Hindoes nabootsen in hun eigen kulturele sfeer : we zouden het toch maar heel slecht doen. Naäpen, tot daar toe, - maar dan nog slecht naäpen !

Ook in de Jōdo-Shinshū moeten we er dus op waken elk ongepast exotisme te weren. Het is de nadrukkelijke wens van de hoofdtempel dat devotionele of meditatieve teksten in de landstaal gesproken worden. Spleetogen hebben of met stokjes eten zou ons niet dichterbij de Boeddha brengen ! Laten we het "Oosters" en de "exotica" zoveel mogelijk beperken tot wat de religieuze traditie en de goede smaak ons bijbrengen.

Maar, zal men zeggen, de sutra's worden niet in de landstaal gezongen. Maar ook in Japan is dat niet het geval. Wèl in het oude, rituele Klassiek-Chinees naar Japanse uitspraak (go-on). Van elk volgeling wordt verondersteld dat hij inderdaad wéét wat hij zegt of reciteert. Dit "in een vreemde taal houden" heeft een diepgaande psychologische betekenis, waartegen het nadeel van het "niet-verstaan" niet opweegt. Het scheidt een losmakende vervreemding tegenover de omgeving; het duidt erop dat we ons bevinden in een buiten-gewone communicatiewereld die afgescheiden is van de (geografische) ruimte en van de (historische) tijd. Het gebruik van een andere taal is natuurlijk niet eigen aan de Shinshū ; men vindt het terug bij zo goed als alle Boeddhistische scholen, maar ook bij de meeste andere religieuze uitingen : vandaar de grote menigte "rituele talen" : Latijn, Koptisch, Oud-Slavisch, Armeens, Sanskriet, Klassiek Arabisch, al die 'priestertalen' bij de meeste natuurlvolkeren.

Dat we de drievoudige toevlucht meestal in het Pāli reciteren, wijst bovendien op de onderlinge band die alle Boeddhistische strekkingen aaneenklinkt.

Ook de nembutsu is boven alle talen geplaatst. Oorspronkelijk uit het Sanskriet afkomstig (namo Amitābhāya Buddhāya) werd dezelfde klankwaarde zonder verschuiving in de betekenis in het Chinees omgezet - Na-mo O-mi-t'o-Fo - waarvan de Japanners dan weer Namu Amida Butsu gemaakt hebben. Deze Japanse uitspraak is voor ons Westerlingen allicht de gemakkelijkste. Daarom heeft deze spreekwijze wel kans de 6 eeuwen die ons van het "Europese Boeddhisme" scheiden, te overleven... zonder dat we aan exotisme doen !

Rev. Chijun Yakumo

D E D O O D

=====

In de Jōdo-Shinshū-traditie zegt men dat wanneer het "overgave-gemoed" verwezenlijkt wordt, men de rang bereikt van de "verzekeren" van geboorte in het Reine Land vanwaar er geen terugvallen is. Het bereiken van deze toestand houdt in dat men onfeilbaar een Boeddha wordt.

Daarom is het voor de Shin-gelovige van weinig belang hoe hij deze wereld verlaat. Dit staat in scherp contrast met wat andere Boeddhistische scholen leren en waaruit blijkt dat ze een groot belang hechten aan de wijze waarop men sterft.

In andere Boeddhistische scholen, is de wijze waarop een mens sterft een aanwijzing van de graad van verlichting die hij tijdens zijn leven bereikt heeft. Dit punt wordt als zo belangrijk voorgesteld dat de manier waarop beroemde monniken gestorven zijn in boekvorm gepubliceerd wordt ter stichting van diegenen die de verheven voorbeelden willen navolgen.

Een voorbeeld hiervan. Van het overlijden van Hōnen, stichter van de Jōdo-school, zegt men dat purperen wolken de sterfplaats omringden, dat vanuit de hemel heerlijke muziek neerdaalde, samen met Amida Buddha en een menigte Bodhisattva's op een wolkentrap die vijf kleuren uitstraalde, dit om Hōnen welkom te heten in het Reine Land.

Wanneer befaamde Zenmeesters het naderen van hun doodstonde gewaarwerden, bereiden zij hun heengaan uit deze wereld grondig voor.

Ze lieten vrienden en leerlingen komen, spraken hun laatste wijsheidswoorden en, helder van geest, namen ze de meditatiehouding aan en verlieten zo de wereld.

Tesshu Yamaoka werd beschouwd als de laatste van de grote zwaardvechters. Ofschoon leek, had hij een diepe ervaring van Zen. Hij stierf, nog maar 53 jaar oud, van een maagkanker. Wanneer hij zijn dood voelde naderen, nam hij de meditatiehouding aan, gekeerd in de richting van het Keizerlijk Paleis en overleed zō.

Een beroemd teemeester hoorde van Yamaoka's laatste uur en was er zo over opgetogen dat hij besloot op dezelfde manier de dood in te gaan. Toen hij zijn laatste uur voelde naderen, riep hij familie, vrienden en leerlingen bijeen om naar zijn laatste woorden te luisteren.

De teemeester stelde zich op tegenover het gezelschap, stak zijn rechterhand in de lucht en sprak: "Ik ben U allen veel verschuldigd.

De tijd van de scheidung is nu gekomen en ik wil voor U heengaan."

Maar de teemeester stierf niet onmiddellijk na deze woorden gesproken te hebben. Iedereen zag hoe hij vocht om zijn rechterhand omhoog te houden. Zijn ledematen werden stijf van het lange zitten, de verkleuming maakte zich van heel zijn lichaam meester, maar hij stierf niet. Op de duur viel hij uitgeput op de tatami neer. Daar bleef hij lange tijd in doodstrijd, tot hij uiteindelijk de laatste adem uitblies...

Een Jōdo-Shinshū-gelovige hoeft er niet voor te zorgen op dergelijke manier uit dit leven te scheiden. Als hij shinjin (het overgave-gemoed) heeft, dan weet hij dat de voorwaarden reeds vervuld zijn om een Boeddha te worden en dat geen uitwendige, uiterlijke bewijsvoering ervoor nodig is. Of hij nu sterft langs de rand van een autostrade, in zijn bed, op de operatietafel, de manier waarop hij sterft is van geen belang voor zijn al dan niet geboren worden in het Reine Land, wat volgens de Shin-lering hetzelfde is als een Boeddha worden.

Of we nu sterven in een verkeersongeval, stikken door een vleesbrok in de keel of na een langdurig coma, dat hangt enkel af van ons karma en daar kunnen we niets aan doen.

In het negende hoofdstuk van de Tannishō (Betreuring van de Verschillen), worden volgende woorden aan Shinran Shōnin toegeschreven :

"Hoewel we niet graag deze lijdenswereld verlaten, wanneer onze betrekkingen ermee uitgeput zijn en we hulpeloos aan het einde ervan gekomen zijn, - dan voor het eerst zullen we in dat (Reine) Land geboren worden."

Maar natuurlijk, als we denken aan al degenen die we moeten achterlaten, dan voelen we verdriet heen te moeten gaan, zonder dat ze onze dood kunnen tegenhouden. Dat verdriet over hun hulpeloosheid is onvermijdelijk. Maar we hoeven echt niets voor te bereiden met het oog op ons overlijden. Er valt niets voor te bereiden !

Als onze tijd gekomen is, zoals hij voor elk van ons zal komen, ongeacht de manier waarop we sterven, ons valt de vreugde te beurt In Amida's Reine Land geboren te worden ! Hoe groot moet onze dankbaarheid daarvoor zijn !

(uit "Wheel of Dharma", juni 1978)

=====

HEENGEGAAN NAAR AMIDA'S REINE LAND

De Buddhistische Gemeinschaft Jōdo Shin Europa (Deutscher und Oesterreichischer Zweig) verzoekt ons volgend bericht op te nemen :

Op 19 september 11. trad te Berlijn, na een lange pijnlijke ziekte

Rev. Harry E. PIEPER
(Shaku Shōgon)

Eerste algemene secretaris van de
Buddhistische Gemeinschaft Jōdo Shin

in Amida's Reine Land.

Harry Pieper was één van de wegbereiders van het Mahāyāna-Boeddhisme in Duitsland. In de donkere jaren van oorlogs- en naoorlogsweeën, midden in een periode van godsdienstvervolging, hield hij de Lamp van de Leer hoog in de toenmalige Duitse hoofdstad. Later werd hij medeoprichter van de eerste Shin-Gemeenschap op Europese bodem.

Als een ware myōkōnin, was hij vervuld van diepe vroomheid en religieus beleven, boordevol dankbaarheid voor Amida's Grote Mededogen. Het is vanuit deze overtuiging en ook vanuit zijn bodhisattva-ideaal dat hij zich steeds ingespannen heeft voor zijn gezin een zorgzaam echtgenoot en vader te zijn, voor zijn gemeente een begrijpende, onvermoeibare geestelijke leider, voor zijn vrienden een oprecht metgezel op het Pad.

Namens het Centrum voor Shin-Boeddhisme, voegen we hieraan nog enkele woorden toe. Verlamd, praktisch blind, maar tot het laatste toe helder van geest en vol diep mededogen, onderhield hij nog kontakten met vrienden via kassette-opnamen.

Wij verwachtten zijn heengaan; toch heeft het ons nog verrast. Wij voelen mee in het verlies dat de Duits-Oostenrijkse Shin-gemeenschap getroffen heeft.

Harry Pieper blijft ons allen een lichtend voorbeeld van wat een Europees Shin-Boeddhist kan zijn.

Namamidabutsu !

GELOOFSPUNTEN IN HET SHIN-BOEDDHISME (IV)

(83)

De Zelf-Krachtscholen van het Mahāyāna, zoals Kegon, Tendai, Shingon en Zen, zijn leringen van Samādhi, Meditatie, leringen voor wijzen en geleerden. Die doctrines zijn filosofisch of super-logisch of intuïtioneel, maar gewone mensen, die onwetend en zondig zijn, kunnen ze onmogelijk begrijpen. Maar de filosofie van deze scholen is subliem en volmaakt.

(84)

De meeste zg. Boeddhisten in Japan, die zelfs de lering van hun eigen school niet kennen, mengen Shintō, Boeddhisme en traditionele verhalen uit het oude Japan door elkaar. Anders gezegd : hun geloof is maar een bijgeloof.

(85)

De grondidee van het Boeddhisme is Kū (Leegheid, Sanskriet : śūnyatā) of Tathatā = Zo-heid, d.i. "de Absolute Wijsheid van Niet-Discriminatie en de Absolute Liefde van Niet-Subjectiviteit".

(86)

De fundamentele basis van het Ander-Kracht Boeddhisme is het Heil door Amida's Gelofte-Kracht, of Zijn Naam - Namu-Amida-Butsu -, waarvan de essentie ook de Absolute Waarheid van het Grote Heelal (Dharma-dhātu) is, d.i. de Wijsheid van Niet-Discriminatie en de Liefde van Niet-Subjectiviteit.

(87)

Namu-Amida-Butsu is de brug die de verbinding vormt tussen de Absolute Wereld (Zo-heid) en onze betrekkelijke lijdenswereld.

(88)

Zo-heid, of de Absolute Waarheid, heeft twee fases : de éne is "Zo-heid als Kū (Leegheid)" en de andere is "Zo-heid als Verdiensten en Deugden", d.i. Absoluut Licht en Absoluut Leven. Het Zelf-Kracht Boeddhisme legt de nadruk op "Zo-heid als Leegheid", het Ander-Kracht Boeddhisme (waarbij het Shin-Boeddhisme) legt de nadruk op "Zo-heid als Verdiensten en Deugden".

ooo ooo ooo

(89)

Er zijn in het Westen geleerden geweest die beweerden dat het Reine Land Boeddhisme oorspronkelijk een godsdienst uit Klein-Azië was en dat het eigenlijk geen Boeddhisme is (°). Maar het Absolute Licht en Leven is de universele Waarheid; bovendien hebben talrijke wijzen van vroeger de authenticiteit van de Reine Land School in meditatie aangetoond.

(°) Deze 19de-eeuwse stelling is niet steekhoudend gebleken aan de hand van latere vondsten en is totaal opgegeven.

(90)

De Waarheid van een religieuze opvatting moet in de meditatie bewezen worden, niet in de geschiedenis.

(91)

De oude Wijzen hebben alle waarheden van het Mahāyāna in de meditatie bewezen.

(92)

De Christelijke theologen houden staande dat alle mirakels uit de Bijbel historische waarheden zijn; maar er zijn mirakels bij die strijdig zijn met de wetenschap, met de filosofie en de menselijke rede. Daardom kunnen die zg. historische waarheden die vertrouwd worden. De Bijbel zegt : "God schiep hemel en aarde". Is dit een historische waarheid ? Niemand kan hierop onbevange "Ja" antwoorden !

(93)

De waarheid die de wijzen ervaren hebben in diepe, volmaakte meditatie is de meest betrouwbare, vermits de Geest-op-zichzelf niets anders is dan Zo-heid (of Boeddha-natuur), dit is Dharma-kāya, Boeddha van de Waarheid (of Wetmatigheid) die universeel in alle dingen aanwezig is.

(94)

Wanneer een mens de perfecte stilte van de Geest bereikt heeft, is hij geen mens meer, maar een Boeddha.

(95)

Sakyamuni Buddha werd door Meditatie verlicht. Meditatie (Samādhi) is de wortel van de leringen van de Boeddha, het Boeddhisme. Alle Boeddha's worden op dezelfde wijze verlicht. Het Shin-Boeddhisme zegt: "Alle Boeddha's worden verlicht door de Amida-meditatie". Wanneer we spreken over de vele Boeddha's, dan is het Boeddhisme polytheïsme; wanneer we spreken over Dharma-kāya, dan is het Boeddhisme monotheïsme.

(Zo is het Boeddhisme èn mono-, èn polytheïsme; zo kan men verder gaan en zeggen dat het pantheïsme en ook panentheïsme is. Het Boeddhisme is dat alles en is toch geen van die begrippen.)

(96)

The Shingon-school spreekt van Vairocana (Dharma-kāya) als de "Oorspronkelijke Boeddha". De Tendai- en Nichiren-scholen spreken van Sakyamuni Buddha (Sambhoga-kāya) als de "Oorspronkelijke Boeddha". De Kegon-school spreekt over "Vairocana die Tien Lichamen heeft". De Zen-school houdt er niet van het begrip "Boeddha" buiten de Geest te plaatsen. Ze spreken over de Waarheid van Kū (Leegheid).

(97)

Het Shin-Boeddhisme spreekt van Amida (Sambhoga-kāya) als de Oorspronkelijke Boeddha.

(98)

Donran-daishi (de derde Patriarch) zegt dat Amida is: "de Boeddha van Dharma-kāya van Dharma-natuur" en "Dharma-kāya van Toepasselijkheid" (Sambhoga-kāya).

(99)

Vasubandhu (Tenjin, de tweede Patriarch) zegt dat Amida is: "de Boeddha van het ongehinderde Licht dat alle werelden in de 10 richtingen doorstraalt", die is "de Boeddha van Dharma-kāya van Dharma-natuur en Dharma-kāya van Toepasselijkheid".

ooo ooo ooo

(100)

Geen enkele Boeddha heeft de wereld geschapen. De wereld kan niet door iemand geschapen zijn. Er is geen enkele logische behoefte de wereld te scheppen. De wereld bestaat uit zichzelf. Alle dingen zijn eeuwig en ongeschapen. Dingen die eeuwig zijn, kunnen niet geschapen zijn. Dingen die noch onbestaande noch niet-bestaande zijn, kunnen niet geschapen worden. De dingen die we "dingen" noemen, zijn slechts "Tijdelijke Verschijnselen" die voortdurend veranderen en veranderlijk zijn, zoals gezegd in de "Wet van de Oorzakelijkheid in Afhankelijkheid". En deze Wet is ongeschapen en buiten de tijd.

(101)

De universele Wetmatigheid staat volkomen op zichzelf en wordt niet door één of andere God beheerd.

(102)

Waar de Wetmatigheid is, daar zijn de dingen. Waar er dingen zijn, daar is de Wetmatigheid. Waar er een "subject" (onderwerp, of Geest) is, daar is een "object" (voorwerp, alle dingen). Waar er "object" is, daar is ook "subject". Waar het oog is, daar is er kleur. Waar er Goed is, daar is Kwaad. Waar de wereld is, zijn de levende wezens. Waar er wezens zijn, daar is de wereld. Daarom dienen we goed te weten dat alle dingen in onderlinge betrekkelijkheid

en in onderlinge afhankelijkheid bestaan. Er is geen God die zelfstandig, almachtig, alaanwezig en alwetend is en die de Scheppor zou zijn.

(103)

De Boeddha is onze vader en alle wezens zijn zijn kinderen. Alle mensen zijn dus broers en zusters.

(104)

De Boeddha is de Verlichte, en alle wezens zijn niet-verlicht.

(105)

Wij mensen, wij zijn nu nog niet-verlicht, maar we hebben allen de Boeddha-natuur : de mogelijkheid Boeddha te worden.

(106)

Volmaakt wijzen en volmaakt goeden kunnen Boeddha worden door zedelijke Discipline en verheven Meditatie, maar de onwetenden en de zondaars kunnen verlicht worden in het Reine Land dank zij Amida's Gelofte-Kracht; dit is door de Kracht van zijn grote Wijsheid en van zijn groot Mededogen.

(107)

Waarlijk, Amida's Kracht gaat boven ons begripsvermogen. De Zuivere Overgave is niets anders dan Amida's Kracht !

=====

HET GOEDE DOEN... MAAR HOE ?

=====

Alle Boeddhistische scholen leren ons dat de Wet van het Ontstaan in Afhankelijkheid (pratītya-samutpāda), die vulgariter de Boeddhistische wet van oorzaak en gevolg genoemd wordt, werkzaam in zowel in de geestelijke als in de materiële wereld, zo men hiertussen een onderscheid wil maken. Reeds de beginverzen van het Dhammapadam laten hierover niet de minste twijfel bestaan :

"De bestaansfactoren hebben geest als hun voorloper,
hebben geest als hun hoogtepunt, zijn uit geest opgebouwd.
Zo iemand met verdorven geest spreekt of handelt,
dan volgt hem het leed
zoals het wiel devoet van het trekdier.

. . .

Zo iemand met heldere geest spreekt of handelt
dan volgt hem het heilzame
als een onafscheidelijke schaduw."

Drukken we dit anders uit, dan bekomen we ongeveer : al wat we nu zijn, is het resultaat van hetgeen we gedacht hebben vroeger, of anders nog : wat we morgen zullen zijn, wordt het resultaat van hetgeen we nu denken.

Vermits dit verwantschap tussen "oorzaak" en "gevolg" bestaat, heeft het er de schijn van dat al wat ons te doen rest, niets anders is dan de wortel van het lijden uittrekken : de Verlichting wordt ons dan ten deel.

Boeddha!Leer zegt duidelijk dat de oorzaak van ons lijden ligt in het egoïsme in de breedste zin van het woord, in de begeerte en in de zelf-bevestiging. Als we verlangen ons te bevrijden van het lijden en beginnen het goede te doen om die bevrijding te bekomen, dan zijn onze goede daden in werkelijkheid toch ook vormen van begeerte, zij het ook vormen van verlangens naar het goede. In dit geval staan we vóór de situatie dat in plaats van een einde te stellen aan het lijden, wij niets anders doen dan het bereik van onze verlangens vergroten, - en die verlangens zijn de ware diepe oorzaak van ons lijden.

Hoe geraken we uit deze vicieuze cirkel ?

Shinran Shōnin leert ons in dit verband dat goede, of beter gezegd heilzame daden noodzakelijk zijn; moesten dergelijke daden niet in 't verleden gesteld zijn geworden, dan zou er ook geen ontwaken tot geloof mogelijk zijn. Shinrans onderricht op dit gebied is zeer

belangrijk en subtiel.

Heilzame daden, zelfs wortelend in het verlangen naar verlichting, blijven een oorzaak van lijden. Maar daden die we stellen uit volle spontaneïteit, zonder bedoelingen, zonder berekening, als het ware onbewust, deze zijn niet in begeerte geworteld. Enkel het goede dat we zonder bedoeling, d.i. zonder verlangen doen, is echt heilzaam. Ze zijn immers grotendeels ik-loos, zelf-loos.

Het zijn deze van ik-heid ontdane handelingen die ons voeren tot een geestelijk niveau waarop we ons rekenschap kunnen geven van de ware oorzaak van onze verlichting. Onze goede daden moeten zuiver goedheid zijn. Ze moeten spontaan gesteld zijn geworden. We moeten dergelijke heilzame handelingen doen op een natuurlijke wijze, zonder enige bijgedachte van beloning

Wanneer onze onbewuste handelingen, onze heilzame daden in het verleden hun gevolgen manifesteren, dan ontdekken we onszelf in de juiste toestand waarin de buiten ons werkzame heilskrachten een deel van onszelf worden; het is uitsluitend deze goedheid die ons in staat stelt die uitwendige kracht te ontvangen die oorzaak is van ons verwerkelijken van het Nirvāna.

Naar het Shin-Boeddhisme is de moraliteit (śīla) niet de oorzaak van het bereiken van het nirvāna, maar een gunstige omstandigheid waardoor het mogelijk wordt zich open te stellen voor de Ander-Kracht. Wie het "gemoed ter overgave" shinjin verwezenlijkt voelt, kan gewoon niet meer anders dan moreel handelen uit spontaneïteit !

=====

Kenryu T. Tsuji

NEMBUTSU : het huiswaarts keren

=====

Ik zal wel nooit mijn terugreis vergeten, enkele jaren terug, van Bangkok naar Tokyo. De reusachtige DC 8, boordevol, hoofdzakelijk met Japanse toeristen, streek langzaam neer bij het naderen van de Haneda luchthaven. Wij vlogen over de baai van Tokyo. Het was tegen zonsondergang; toen we dichterbij de eilanden kwamen, konden we duidelijk de dorpjes onderscheiden : in de huizen met hun blauwe daken waren de lichten al aangestoken.

En plots weerklonk in het vliegtuig het vertrouwde Japanse kinderlied "Yuyake Koyake". Ik leunde achterover in zijn zetel, sloot de ogen en de woorden van dit lied, dat ik in mijn prille jeugd zo vaak gehoord had, kwamen terug opwellen in mij :

"Yujake koyake di hi ga kurete,
Yama no otera no kane ga naru.
Otete tsunaide mina kaero,
..."

De avondzon kleurt vlammend rood de hele lucht,
van de berg komt de verre galm van een tempelklok.
Laten we de handen vouwen en samen alle naar huiskeren,
Volgen we de kraaien die naar hun takken terugvliegen.

Als iedereen weer thuis is
schittert aan de hemel een grote ronde maan.
Wanneer alle vogeltjes slapen en dromen
schittert de hemel vol gouden sterretjes."

In alle talen roept het huis het beeld op van al wat goed, als wat warm is in het leven. En die warmte is niet enkel die van het knetterende vuur, maar vooral die van de liefde en het begrip van de leden van het gezin. Als je terugkomt van een geslaagd avontuur, is je gezin daar om in je vreugde te delen. Maar bij tegenslag, betekent je huis nog heel wat meer. Als je met lome schreden terugkeert, vertoornd, gebelgd, verdrietig, hopeloos, vind je daar de zachte stemmen die je liefdevol begroeten en

troosten.

Huis staat als symbool voor geestesrust. Niets is er vreemd : de kamers, het meubilair, de foto's, de bomen, de bloemen, zelfs die oude barst in de muur, alles kent men. Je bent een deel van al die dingen, en die dingen zijn een deel van je.

De huiselijke haard is ook de plaats waar nieuwe krachten opgedaan worden om weer het hoofd te kunnen bieden aan de problemen van morgen. Hoe droef en verlaten is toch iemand die geen huis heeft :

Ik herinner me de laatste dagen van mijn vader op deze wereld. Juist vóór de deportatie had hij een huis gebouwd voor hem en voor mijn moeder. Hij was een buitengewoon timmerman en een zorg besteed aan het minste detail was opvallend. Hij had het beste hout gebruikt dat er te vinden was. Hij wist dat hij zich hier zou terugtrekken om er zijn laatste levensjaren door te brengen.

Maar met het uitbreken van de tweede wereldoorlog moest hij dit huis verlaten en werd hij duizend mijl daarvandaan gedeporteerd om te werken in een suikerbietenhoeve. Daar ligt hij nu, ziek, met drie of vier anderen, opgesloten in een gammele hut, als een scheepsboeg boven de golven opstekend in een eindeloze oceaan.

Ikzelf was gedeporteerd geworden naar een kamp op vijfhonderd mijl daarvandaan, samen met de leden van mijn tempel. Toen ik vernam dat mijn vader ziek was, mocht ik hem gaan bezoeken. Hij lag te slapen in een piepkleine ruimte, dof verlicht door een petroleumlamp. Toen hij de ogen wijd opende, zei hij al snikkend : "Ik zou naar huis willen gaan". Wat jammer, zijn wens kon niet meer in vervulling gaan, want kort daarop stierf hij.

Hoe normaal en natuurlijk is het toch dat het menselijk hart naar een thuis verlangt, een thuis met al wat dit begrip betekent. Door een diepe meditatie weten we dat ook wij verlangen naar een geestelijk tehuis. Ons gestild denken toont ons dat we sedert wat ons miljoenen kalpa's lijkt in de wereld der illusies gezworven hebben. Iemand die niet tot deze ontdekking gekomen is, is allicht meer tevreden, want hij is nooit tegenover deze realiteit gesteld geworden. Maar ééns uit z'n illusiedroom ontwaakt, ééns doorgrond hoe al die aardse paradijzen -prestige, beroemdheid, geld, eer - slechts tijdelijke, relatieve waarden zijn, kan men echt niets anders meer dan zoeken naar een geestelijk thuis.

Dit ware huis, deze haven die voor eeuwig afschermt tegen de illusies van het leven, dat is Amida Buddha.

En zie : ons innerlijk onderzoek heeft ons bij de drempel van de Jodo-Shinshu gevoerd.

In deze korte uiteenzetting, wil ik enkele hoofdpunten van het Shin-Boeddhisme nader verklaren, onder andere de Boedha Amida, de Nembutsu, mij-zelf, het Ontwaken tot Overgave en mijn zedelijk leven.

Op een keer was ik in gesprek met een groep leraars aan de Zondagschool en ik vroeg hun een tekening te maken van Boedha Amida. Er was een onmiddellijke reactie, een gevoel van onbehagen. Enkelen zeiden meteen dat ze te slecht tekenden; anderen maakten een schets met opgeheven rechterhand en neergehouden linkerhand, maar klaagden dat het gezicht te moeilijk was. Opeens zei een jong onderwijzer : "Boedha Amida kan niet afgebeeld worden !"

Ik stel nogmaals de vraag : "Kunt u een tekening maken van Boedha Amida ?"

Boedha Amida is de Dharma, en de Dharma is de Waarheid van het Heelal.

Herinner u de woorden van de stervende Boedha Sakyamuni, gericht tot zijn treurende discipels : "De ware Boedha is geen menselijk lichaam, het is de Verlichting. Een menselijk lichaam is gedoemd

om te verdwijnen, maar de Wijsheid van de Verlichting zal altijd bestaan in de waarheid van de Dharma en in de beoefening van de Dharma. Wie enkel mijn lichaam ziet, ziet mij niet in waarheid. Enkel wie het onderricht aanvaardt, ziet mij in waarheid."

Waarlijk, de Dharma, de Leer, dat is de Waarheid.

De Waarheid van de Vier Edele Waarheden is de Dharma. De Waarheid van het "niet-ik" is de Dharma. De Waarheid van de vergankelijkheid is de Dharma. De "vierentachtigduizend leerredenen" van de Boeddha die wij als sutra's kennen, zijn de Dharma.

In de "Drie Waardevolle Schatten", Japanse tegenhanger van de Drievoudige Toevlucht, komt de uitdrukking "kyozo ni irite" voor, die men als "overspoeld worden door de leer" zou kunnen vertalen ofschoon de letterlijke vertaling wel is "intreden in de bewaring van de sutra's"; maar de uitdrukking beduidt veel meer dan een fysisch binnengaan in een bibliotheek. De vrijere vertaling geeft een duidelijker beeld van de Overgave waarin men gedompeld wordt in de Waarheid, in de Dharma en ermee als het ware vereenzelvigd wordt.

Dat herinnert me een gezegde van Rennyō Shōnin. Op een keer vroeg hij zijn volgelingen hem een zift vol water te brengen. Dat is natuurlijk een onmogelijke opdracht, want zodra de zift uit het water gehaald wordt, stroomt al het water door de openingen weg. Daarop zei de Shōnin: "Om de zift met water te vullen, moet ge hem in het water gedompeld houden."

Wanneer je realiseert dat de Dharma overal is, dan ben je in de Dharma gedompeld. Je be-grijpt de Dharma en je leeft dan ook in harmonie met de Dharma van de Vier Edele Waarheden. Als je je handen in gasshō samenlegt, dan druk je op een fysische wijze je innerlijk aanvaarden van de Dharma uit. In het nederige gasshō-gebaar ervaar je de overgang van het zuiver-filosofisch aanvaarden van de Dharma (het "geloof") naar de religieuze beleving van de Boeddha Amida (de "overgave").

De Dharma van de koele filosofische overwegingen en haarkloverijen is door je religieuze bewustzijn en met je persoonlijke kenmerken omgevormd in de Dharma die levend, warm, trillend, alwijs en almee-dogend is. De Dharma is daarmee voor jou omgevormd tot de Boeddha Amida, de Boeddha van de Oneindige Wijsheid en van het Oneindig Mededogen.

Boeddha Amida heeft voor ons twee aspecten: immanent en transcendent. Immanent betekent werkzaam in het heelal. Zoals ik hiervoor reeds zei, is de Dharma de Wetmatigheid van het heelal. Wijlen professor Daien Fugen zei: "Leven, dat betekent dat ik de handeling te leven stel; denken, betekent dat ik een denksdaad stel; handelen, betekent dat ik een handelingsdaad stel; daar is niet de minste twijfel aan. Maar de handelingen van te leven, te denken, te handelen geschieden in het Rijk van de Spontaneïteit (Thusness). Bijgevolg zijn die handelingen zelf een handeling van Spontaneïteit. Leven betekent dus ik ben levende daad; denken betekent ik ben een denkende daad; handelen betekent ik ben een handelende daad."

Kortom: de Spontaneïteit is niets anders dan de Dharma die in mij en door mij werkzaam is.

(Wordt vervolgd)

Deze tekst is een lezing op 22.7.78 door K.T.Tsuji gehouden op de Pacific Seminar te Asilomar (Kalifornië). Hij werd ons welwillend ter hand gesteld door Rev. Jodo A.Chevrier (Zwitserland) die wij hiervoor hartelijk onze dank betuigen.

ONZE BIBLIOTHEEK OPERATIONEEL !

In dit nummer van EKŌ dan een eerste lijst van boeken en brochures waarover ons Centrum beschikt.

Al deze werken kunnen geraadpleegd worden in de Tera (Grote Beerstraat 79 - 2000 Antwerpen). Even afspreken indien buiten uren van openstelling (zie rooster hierna).

In principe kunnen deze boeken ook uitgeleend worden, - op enkele uitzonderingen na (in de lijst met (°) aangeduid): boeken die te zeldzaam zijn of te vaak kunnen geraadpleegd worden, b.v. referentiewerken.

De titels worden voor de duur van één maand uitgeleend. Alle verzendingskosten zijn ten laste van de ontleners.

Vanzelfsprekend rekenen wij op de eerlijkheid en de medewerking van elkeen die een werk ontleent.

Daarbij : moesten er lezers zijn die wensen boeken aan het Centrum te schenken, dan kunnen ze steeds het Centrum kontakteren.

OPENING van TERA in de Grote Beerstraat te Antwerpen

Op 23 september, hoogdag van de Herfst-Higan, konden we onze nieuwe bezinningsruimte openstellen. Herinneren wij er nogmaals aan dat de plechtige inwijding einde-april begin-mei zal geschieden door Zenmon Kosho Ohtani, Ere-Hoofdabt van de Nishi-Hongwanji.

Bij de aanwezigen bij deze openstelling mochten we met vreugde zowel Boeddhisten, Boeddhistisch geïntereerden als ook andersdenkenden begroeten.

Na de Drievoudige Toevlucht en de Shin-Belijdenis, werd de Mettā-sutta gereciteerd ter bezinning en als teken van de grote eenheid van het Boeddhisme. Vervolgens, naar Hongwanji-gebruik, de Shōshin Ge, gevolgd door de zesvoudige Nembutsu.

In een korte toespraak werd de positie van Shin in de Boeddhistische Lering en van de Shinshū in de huidige wereld belicht.

U Thittila overleden

Vanuit Londen vernamen we het overlijden van Ven. Sayadaw U Thittila Aggamahāpandita.

Deze Birmaanse bhikkhu verbleef jarenlang in Engeland, waar hij één van de aandrijfkrachten van de Buddhist Society en van het Boeddhistisch leven in 't algemeen was. Noteren we zijn ijveren voor het oprichten van vihāra's (kloostergemeenschappen), waarvan er nu reeds meerdere in Groot-Brittannië bestaan.

In Boeddhologische kringen werd U Thittila bekend om zijn talrijke bijdragen op hoog academisch niveau gewijd aan Boeddhistische filosofische problemen, hoofdzakelijk gecentreerd rond de Abhidhamma Pitaka van het Theravada-Boeddhisme.

Geschoold naar oerdegelijke Birmaanse traditie (Aggamahāpandita is de hoogste 'theologische' titel !), maar tevens stevig ingeburgerd in het Westerse denken, slaagde hij er steeds in een duidelijk onderscheid te maken tussen het eigene aan de Birmaans-Boeddhistische traditie en de Leer in haar kern, tussen de Boodschap van Sakyamuni en de verworvenheden van de Westerse cultuur.

Met U Thittila ging een algemeen gewaardeerd geleerde en een breeddenkend monnik heen.

=====

Uw hart en mijn hart

samen een eenheid van harten :

Namu-Amida-Butsu !

(Saichi Myōkōnin)

LIJST nr 1 BOEKEN EN BROCHURES

Sectie TA : Basisteksten eigen aan de Jōdo-Shinshū

1. LE SUTRA D'AMIDA - selon la version chinoise de Kumārajīva. Préface, traduction et notes par Jean Eracle. Société bouddhique suisse Jōdo-Shin - Genève - 1972
2. SHŌSHIN GE - Vol. I Ryukoku Translation Series - Ryukoku University - Kyoto - 1962 (°)
(Chinese tekst, vertaling in Japans (romaji) en Engels, voetnota's en uitgebreid kommentaar).
3. L'Hymne de l'Abandon Sincère dans la Pensée du Bouddha (Shōshin Ge) Adaptation française de André Chevrier - Edit. H.Lang - Berne - 1975
4. Le Poème de la Foi Véritable (Shō Shin Ge) - Introduction, traduction et notes par Jean Eracle - Société bouddhique suisse Jōdo-Shin - Genève - 1971
5. TANNI-SHŌ - Vol.II Ryukoku Translation Series - Ryukoku University - Kyoto - 1962 (°)
6. Tannishō : Das Büchlein vom Bedauern des Abweichenden Glaubens - Übersetzt von Michio Sato - Honpa Hongwanji - Kyōto - 1977
7. Tanni-shō : Sur le regret de l'altération de la Vraie Croyance - Traduit par Osamu Yamada - Avant-propos de Masao Hanada - Société bouddhique suisse Jōdo-Shin - Genève - 1971
8. JŌDO WASAN - Vol.IV Ryukoku Translation Series - Ryukoku University - Kyoto - 1965 (°)
9. KŌSŌ WASAN - Vol.VI Ryukoku Translation Series - Ryukoku University - Kyoto - 1974 (°)
10. Letters of Shinran - A Translation of Mattōshō - Editor : Yoshifumi Ueda - Volume One of Shin Buddhism Translation Series - Hongwanji International Center - Kyoto - 1978.

Sectie A : Boeken over Shin-Boeddhisme

1. Buddhism and Jodo Shinshu - Buddhist Churches of America - San Francisco - 1955
2. Jean Eracle - Un Bouddhisme pour tous : l'Amidisme - Société bouddhique Jōdo-Shinshū - Genève - 1976
3. Asako Fujikawa - Daughter of Shinran - Hokuseido Press - Tokyo - 1964.
4. Ryukyo Fujimoto - An Outline of the Triple Sutra of Shin Buddhism - Vol. 1 The Sutra on the Eternal Buddha - Honpa Hongwanji Press - Kyoto - 1955
5. id.
Vol. 2 The Sūtra of Meditation on the Eternal Buddha - Honpa Hongwanji Press - Kyoto - 1962
6. Ryosetsu Fujiwara - Le Bouddhisme Shin - Traduction par Jean Eracle - Honpa Hongwanji - Kyoto - 1971
7. Shoyu Hanayama - Buddhist Handbook for Shin-shu Followers - Hokuseido Press - Tokyo - 1969
8. Saizo Inagaki - Hymnes de Foi - Traduits de l'anglais par le Rév. Jodo A Chevrier - Editions de la Voie Simple - 1978 - Gstaad.
9. Saizo Inagaki - Hymns of Faith - London Horai Association - 1978
10. Shinran in the Contemporary World, edited by the Nishi Hongwanji Commission on the Promotion of Religious Education - Nishi-Hongwanji - Kyōto - 1974.
11. D.T.Suzuki - Shin Buddhism : Japan's major religious contribution to the West - George Allen & Unwin - London - 1970.
12. Perfect Freedom in Buddhism - An exposition of the Words of Shinran, etc. - Originally written in Japanese by The Tannishō Kenkyūkai, translated by Shinji Takuwa - Hokuseido Press - Tokyo 1968

Sectie TB : Algemeen Boeddhistische basisteksten

TB1 : Pāli-Kanon

- Dīgha-nikāya :
1. The Sigālovāda Sutta - translated by Mrs. Rhys Davids
Burma Buddhist World Mission
 - Majjhima-nikāya:
 2. Die Reden Gotamo Buddhos aus der Mittleren Sammlung Majjhimanikāyo des Pāli-Kanons zum ersten Mal übersetzt von Karl Eugen Neumann
Erster Band - Erstes halbhundert - 3. Auflage
R. Piper & Co - München - 1922 (°)
 3. id.
Zweiter Band - Mittleres Halbhundert - 3. Auflage
R. Piper & Co - München - 1922 (°)
 4. id.
Dritter Band - Oberes Halbhundert - 3. Auflage
R. Piper & Co - München - 1922 (°)
 - Samyutta-nikāya :
 5. The Book of the Kindred Sayings or Grouped Suttas - Part I :
Kindred Sayings with verses (Sagāthā-vagga) - Translated by
Mrs. Rhys Davids, assisted by Bh. Sumangalo - Published for the Pāli
Text Society by Luzac & Co. - London - 1950 (°)
 6. id.
Part II : The Nidāna-Book (Nidāna-vagga) - Translated by Mrs Rhys
Davids, assisted by F.H. Woodward - Published for the Pāli Text Society
by Luzac & Co. - London - 1952 (°)
 - Khuddaka-nikāya:
 7. Sutta-Nipāta - New edition by Anders n & H. Smith - Published for
the Pāli Text Society by G. Cumberlege - Oxford University Press -
London - 1948 (°)
 8. Sutta-nipāta - übersetzt, eingeleitet und erläutert von Nyanaponika -
Verlag Christiani - Konstanz - 1955
 9. The Dhammapada - A new version by Jack Austin - Buddhist Society -
London - (1955)
 10. Dhammapadam, an Anthology of Sayings of the Buddha - Edited and
translated by A.P. Buddhadatta Mahāthera - Colombo Apothecaries Co.
- Colombo.
 11. Die Lieder der Mönche und Nonnen Gotamo Buddhos. Aus den Therāgāthā
und Therīgāthā zum ersten Mal übersetzt von Karl Eugen Neumann -
2. Auflage - R. Piper & Co. - München - 1923 (°)
 12. The Udāna or The Solemn Utterances of the Buddha - Translated from
the Pali by D.M. Strong - Luzac & Co. - London - 1902
 - Abhidhamma-pitaka :
 13. Puggala-paññatti - Designation of Human Types, translated into
English for the first time by Bimala Charan Law - Published for the
Pāli Text Society by Oxford University Press - London - (1922)

TB2 : Mahāyāna-Kanon

1. The Perfection of Wisdom - The Career of the Predestined Buddhas -
A Selection of the Mahayana Scriptures, translated from the Sanskrit
by E.J. Thomas (extr. Saddharmapundarika, Aṣṭasāhasrikā, Suvarṇaprabhāsa,
Karaṇḍavyūha, Hridayaparamita, Sukhāvativyūha ss. & Bodhicaryavatāra)
2. Two Buddhist Books in Mahayana - Compiled, translated and published
by Upasika Chihmann (Pi-Cheng Lee of China) I. The Vows of Samanta-
bhadra (39th Chapter of Avatamsaka Sutra) II. An Outline of the
Pure Land Doctrine - Introduction - Synopsis of the Aparimitayur
Sutra - Part of the Amitayur-dhyana Sutra - The (Smaller) Sukhavati-
vyūha.
3. Saddharmapundarika or the Lotus of the True Law - Translated by
H. Kern (original : Sacred Books of the East, Vol. XXI) - Dover
Publications - New York - 1963 (=1884).
4. Bilingual Sūtra on the Original Vows and the Attainment of Merits
of Kṣitigarbha Bodhisattva - Edited and translated from Chinese into
English by Miss Pitt Chin Hui - Chinese Buddhist Society of Australia
Printed Hongkong 1976.

A l'intention de nos amis francophones

Résumé succinct du présent numéro

L'éditorial "Exotisme" soutient la nécessité d'une nette distinction entre le contenu religieux de l'Enseignement et le cadre culturel dans lequel il se développe. Il importe de ne pas tomber dans un exotisme facile et d'alloi plutôt douteux, l'Enseignement du Bouddha étant de par sa nature même d'essence universelle. Le Bouddhisme s'adapte spontanément et automatiquement, fût-ce après un délai de 5 ou 6 siècles, au milieu culturel dans lequel il s'est implanté. Il ne faut donc ni vouloir forcer sur la dose d'un "Bouddhisme européen", ni se laisser flotter au gré d'un exotisme mal digéré bien que d'un certain succès populaire.

L'article du Rév. Chijun Yakumo nous entretient de la mort et du moment de la mort dans l'optique Shin. Contrairement à la majorité des autres écoles bouddhiques, le Bouddhisme Shin n'attache guère d'importance aux circonstances du décès, puisque l'assurance de la naissance en Terre Pure s'est dessinée et affirmée à un moment antérieur et que cette assurance est irrévocable.

La Communauté Jōdo-Shin d'expression allemande nous communique le décès, après une longue maladie du Rév. Harry Pieper, Bouddhiste exemplaire, co-fondateur du Jōdo-Shinshū en Europe.

En page 5, le Rév. Prof. S. Inagaki continue son exposé en cascade consacré aux points primordiaux de la doctrine Shin. Il parle e.a. de la position des diverses tendances philosophiques bouddhiques par rapport au Bouddha Originel et/ou Cosmique, ainsi que du problème de la Création et d'un Dieu Créateur.

L'article de la page 7 est consacré à l'impact de la morale dans le Bouddhisme Shin. Le Shin n'envisage pas la conduite morale comme une partie de la discipline menant au Salut, mais simplement comme une condition antérieure, un substrat d'ordre karmique pour la faculté de s'abandonner au Bouddha Amida. En effet, celui-ci ouvre sa Terre Pure aux plus grands pêcheurs. Pour être karmiquement efficace, toute conduite morale doit se faire spontanément, ne pas découler d'un calcul ni même de la "meilleure intention" de tendre au nirvāna.

A l'occasion du Séminaire du Pacifique, K.T. Tsuji a fait le 22.7.78 un exposé très saisissant et profond, nous parlant de la substance et de la signification pratique du Nembutsu. Nous en avons repris la première partie; la seconde paraîtra dans EKŌ 5. Le Centre Jōdo-Shin se fera un plaisir d'envoyer sur simple demande la traduction complète de cette conférence en français, que nous devons au Rév. Jodo A. Chevrier.

Communications :

- Notre bibliothèque sera très bientôt opérationnelle. Une première liste de livres et de brochures paraît dans le présent n°. Les oeuvres marquées (°) pourront seulement être consultées au Centre même à cause de leur rareté ou de leur importance référentielle. Pour tous renseignements, veuillez nous consulter !
- Décès du Vén. Sayadaw U Thittila Aggamahāpandita, mondialement connu pour ses études concernant l'Abhidhamma Pitaka et ses activités en Grande-Bretagne.
- Communiquez-nous les adresses des gens susceptibles d'être intéressés par le contenu d'EKŌ. Notre périodique est gratuit. Comme les activités du Centre sont financièrement autonomes et comme les charges deviennent de plus en plus lourdes... nous avons annexé un bulletin de versement... alors...
- Ci-après l'horaire de nos offices et réunions à Anvers.

Fêtes spéciales : 8 décembre Jo Do Ye : Illumination du Bouddha
 16 janvier Ho On Ko : Décès de Shinran Shōnin
 (commémoration le 17.1.78 dans notre tera)
 15 février Ne Han Ye : Nirvāna du Bouddha
 18-25 mars période de dévotion Higan du Printemps.

ROOSTER voor DIENSTEN en BIJEENKOMSTEN Eerste kwartaal 1979

=====

Za. 6.1.79	15 uur	
Vr. 12.1.79	20 uur	
Wo. 17.1.79	20 uur	Ho On Ko Shinrans overlijden
Vr. 26.1.79	20 uur	
Za. 3.2.79	15 uur	
Vr. 9.2.79	20 uur	
Do. 15.2.79	20 uur	Ne Han Ye Nirvāna van Boeddha Gautama
Wo. 21.2.79	20 uur	
Za. 3.3.79	15 uur	
Vr. 9.3.79	20 uur	
Wo. 14.3.79	20 uur	
Wo. 21.3.79	19 uur	Hoogdag van Lente-Higan (devotionele periode)
Zo. 25.3.79	10 uur	Einde van Lente-Higan
Vr. 30.3.79	20 uur	
Wo. 4.4.79	20 uur	

Op deze dagen en uren is de TERA Grote Beerstraat 69, 2000 Antwerpen opengesteld. Voor alle andere afspraken : tel. 014/21 52 48.

Bij voldoende belangstelling...

Van diverse zijden werd gevraagd een cursus in te richten als introductie tot de Dharma en zijn beleving in de dagelijkse praktijk.

Gesuggereerd werd aan te vangen met een algemene inleiding tot het Boeddhisme, dit te koppelen aan bezinningsoefeningen en te laten aansluiten op een reeks besprekingen over Mahāyāna-filosofie en fundamente van het Shin-Boeddhisme.

Bij belangstelling : neem dringend contact op met het Centrum.

=====

Wij herinneren eraan dat e k ō gratis aan alle belangstellenden toegestuurd wordt. De Jōdo-Shinshū is geen esoterische 'sekte', maar de open hand van de Boeddha.

Meent U dat iemand in uw omgeving geïnteresseerd is (of het kan worden) door de inhoud van e k ō, aarzel dan niet zijn adres aan het Centrum over te maken. Het schenken van de Leer is immers de Hoogste Gave.

Indien U ook onze activiteiten wil steunen langs "de zwakke zijde", denk er dan aan dat het Centrum voor Shin-Boeddhisme niet de minste commerciële inslag heeft, dat het financieel zelfstandig staat en dat het toch ook steeds maar hogere onkosten te verduren krijgt. Daarom werd hierbij een overschrijvingsformulier gevoegd. U doet dan wel de rest.

=====

e k ō is een driemaandelijks publicatie van het Centrum voor Shin-Boeddhisme - Antwerpen.

Tempel : Jōdo-Shinshū Tera - Grote Beerstraat 69 - 2000 Antwerpen
Openingsdagen en -uren : zie rooster

Bankrekening 417-5028151-32 Centrum voor Shin-Boeddhisme - Poederlee

Verantwoordelijk uitgever : A. Peel - Zittaart 18 - 2419 Lille (Poederlee)

=====

"Ik heb zonen, ik heb rijkdom"
- dat denkt de dwaas geroerd.
Hij heeft zichzelf niet eens,
- wat zou hij zoons of rijkdom hebben ?

(Dhammapada 62)